

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ

ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
VIÊM MŨI XOANG MẠN TÍNH CÓ POLYP MŨI TÁI PHÁT
BẰNG PHẪU THUẬT NỘI SOI
MŨI XOANG TẠI BỆNH VIỆN TÀI MŨI HỌNG CẦN THƠ
NĂM 2023
Mã số: (C23.27)

Chủ nhiệm đề tài: Bs. CKII Quách Võ Bích Thuận

Cần Thơ, tháng 6 năm 2024

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

**BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ**

**ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
VIÊM MŨI XOANG MẠN TÍNH CÓ POLYP MŨI TÁI PHÁT
BẰNG PHẪU THUẬT NỘI SOI
MŨI XOANG TẠI BỆNH VIỆN TAI MŨI HỌNG CẦN THƠ
NĂM 2023
Mã số: (C23.27)**

Chủ nhiệm đề tài: Bs. CKII Quách Võ Bích Thuận

Cần Thơ, tháng 6 năm 2024

MỤC LỤC

Trang

Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt

Danh mục đối chiếu các thuật ngữ

Danh mục các bảng

Danh mục các biểu đồ

Danh mục các sơ đồ

Danh mục các hình

PHẦN 1: MỞ ĐẦU 1

1.1. GIẢI PHẪU VÀ SINH LÝ MŨI XOANG 3

1.2. VIÊM MŨI XOANG MẠN TÍNH CÓ POLYP MŨI TÁI PHÁT 8

1.3. CÁC PHƯƠNG PHÁP ĐIỀU TRỊ..... 12

1.4. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU..... 16

PHẦN 2: PHƯƠNG PHÁP VÀ PHƯƠNG TIỆN 18

2.1. ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU 18

2.2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU 18

2.3. ĐẠO ĐỨC TRONG NGHIÊN CỨU 29

PHẦN 3: KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN 30

3.1. ĐẶC ĐIỂM CHUNG CỦA MẪU NGHIÊN CỨU 30

3.2. ĐẶC ĐIỂM LÂM SÀNG VÀ CẬN LÂM SÀNG..... 35

3.3. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ SAU PHẪU THUẬT 43

3.4. BÀN LUẬN ĐẶC ĐIỂM CHUNG CỦA MẪU NGHIÊN CỨU..... 52

3.5. BÀN LUẬN ĐẶC ĐIỂM LÂM SÀNG VÀ CẬN LÂM SÀNG 56

3.6. BÀN LUẬN ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ SAU PHẪU THUẬT 61

PHẦN 4: KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ..... 66

4.1. KẾT LUẬN 66

4.2. KIẾN NGHỊ..... 67

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

DANH MỤC CÁC KÍ HIỆU VÀ CHỮ VIẾT TẮT

BV	Bệnh viện
CT scan	Computed Tomography Scan
EDS-FLU	Exhalation Delivery System with Fluticasone
EPOS	European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal polyp
EUFOREA	European Forum for Research and Education in Allergy and Airway Diseases
IGF-I	Insuline- like growth factor- I
INCS	Intranasal corticosteroid
FDA	Food and Drug Administration
FESS	Functional Endoscopic Sinus Surgery
PHLN	Phức hợp lỗ ngách
RSI	Reflux Symptom Index
SNOT-22	Sino Nasal Outcome Test – 22
SPSS	Statistical package for the Social sciences
VAS	Visual Analogue Scale
VMXMT	Viêm mũi xoang mạn tính

DANH MỤC ĐỐI CHIẾU CÁC THUẬT NGỮ

CT scan	Cắt lớp điện toán
EDS-FLU	Hệ thống phân phối thuốc khi thở ra với Fluticasone
EPOS	Bản hướng dẫn của Châu Âu về viêm mũi xoang và polyp mũi
EUFOREA	Diễn đàn Châu Âu về Nghiên cứu và Đào tạo về Dị ứng và các bệnh hô hấp
IGF-I	Yếu tố tăng trưởng tế bào
INCS	Corticosteroid xịt mũi tại chỗ
FDA	Cơ quan quản lý thực phẩm và dược phẩm Hoa Kỳ
FESS	Phẫu thuật nội soi xoang chức năng
RSI	Thang điểm chẩn đoán bệnh trào ngược dạ dày thực quản
SNOT-22	Thang điểm đánh giá chủ quan các triệu chứng cơ năng mũi xoang
SPSS	Phần mềm thống kê cho các môn khoa học xã hội
VAS	Thang điểm quan sát

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 2.1. Bảng điểm RSI (Reflux Symptom Index).....	19
Bảng 2.2. Thang điểm Lund-Mackay trên CT scan	23
Bảng 2.3. Phân loại mức độ viêm xoang qua CT scan.....	24
Bảng 3.1. Phân bố bệnh nhân theo giới tính.....	30
Bảng 3.2. Phân bố bệnh nhân theo địa dư	31
Bảng 3.3. Tiền sử bệnh lý liên quan	32
Bảng 3.4. Liên quan giữa tái phát với tiền sử viêm mũi dị ứng	33
Bảng 3.5. Liên quan giữa tái phát với tiền sử hen phế quản	33
Bảng 3.6. Liên quan giữa tái phát với tiền sử trào ngược dạ dày – thực quản.....	33
Bảng 3.7. Phân bố các yếu tố thuận lợi	34
Bảng 3.8. Phân bố các phương pháp đã phẫu thuật trước	34
Bảng 3.9. Vị trí nghẹt tắc mũi	35
Bảng 3.10. Vị trí và tính chất của triệu chứng chảy mũi.....	36
Bảng 3.11. Đặc điểm của triệu chứng rối loạn khứu giác	36
Bảng 3.12. Tính chất và đáp ứng điều trị nội của đau căng nặng mặt	37
Bảng 3.13. Tính chất của các triệu chứng cơ năng chính.....	38
Bảng 3.14. Mức độ của các triệu chứng cơ năng theo thang điểm VAS	38
Bảng 3.15. Tỷ lệ các triệu chứng cơ năng phụ.....	39
Bảng 3.16. Phân bố tính chất dịch hốc mũi khi nội soi.....	40
Bảng 3.17. Phân bố hình ảnh các cấu trúc ở khe giữa qua nội soi	40
Bảng 3.18. Phân bố hình ảnh các cấu trúc khác qua nội soi	41
Bảng 3.19. Các xoang viêm trên CT scan	41
Bảng 3.20. Phân bố hình ảnh các xoang trên CT scan	42
Bảng 3.21. Phân bố các loại phẫu thuật.....	43
Bảng 3.22. Tai biến phẫu thuật.....	44
Bảng 3.23. Phân bố thời gian điều trị thuốc sau phẫu thuật.....	45

Bảng 3.24. Triệu chứng cơ năng chính sau phẫu thuật 1 tuần	46
Bảng 3.25. Mức độ cải thiện triệu chứng sau phẫu thuật 1 tuần	46
Bảng 3.26. Hình ảnh nội soi sau phẫu thuật 1 tuần	47
Bảng 3.27. Biến chứng sau phẫu thuật 1 tuần	47
Bảng 3.28. Đặc điểm mô bệnh học của polyp mũi.....	48
Bảng 3.29. Phân loại mô bệnh học của polyp mũi	48
Bảng 3.30 Triệu chứng cơ năng chính sau phẫu thuật 3 tháng	49
Bảng 3.31. Mức độ cải thiện triệu chứng sau phẫu thuật 3 tháng	49
Bảng 3.32. So sánh mức độ cải thiện triệu chứng sau phẫu thuật	50
Bảng 3.33. Biến chứng sau phẫu thuật 3 tháng	50
Bảng 3.34. Hình ảnh nội soi sau phẫu thuật 3 tháng	51
Bảng 3.35. Kết quả chung sau phẫu thuật 3 tháng	51
Bảng 3.36. So sánh về giới với các tác giả khác	52
Bảng 3.37. So sánh các triệu chứng cơ năng chính với các tác giả khác	56

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

	Trang
Biểu đồ 3.1. Phân bố bệnh nhân theo nhóm tuổi.....	30
Biểu đồ 3.2. Phân bố bệnh nhân theo nghề nghiệp	31
Biểu đồ 3.3. Phân bố bệnh nhân theo thời gian mắc bệnh	32
Biểu đồ 3.4. Phân bố số lần đã phẫu thuật.....	34
Biểu đồ 3.5. Các lý do vào viện của bệnh nhân	35
Biểu đồ 3.6. Vị trí của triệu chứng đau căng nặng mặt	37
Biểu đồ 3.7. Phân bố độ polyp mũi tái phát	39
Biểu đồ 3.8. Phân bố các dạng trần sàng trên CT scan	42
Biểu đồ 3.9. Phân loại mức độ viêm xoang trên CT scan	43
Biểu đồ 3.10. Phân bố các loại phẫu thuật kèm theo.....	44
Biểu đồ 3.11. Phân bố thời gian điều trị.....	45

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

	Trang
Sơ đồ 1.1. Các yếu tố ảnh hưởng.....	7
Sơ đồ 1.2. Sinh bệnh học của VMXMT.....	8

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 1.1. Thành ngoài hốc mũi	3
Hình 1.2. Phức hợp lỗ ngách	4
Hình 1.3. Sơ đồ niêm mạc mũi xoang	5
Hình 1.4. Mô hình miễn dịch của tế bào eosinophil.....	11
Hình 1.5. Hình ảnh nội soi polyp mũi tái phát	12
Hình 1.6. Mặt cắt Coronal CT scan polyp mũi tái phát sau phẫu thuật	12
Hình 1.7. Dụng cụ cung cấp thuốc khi thở ra.....	14
Hình 2.1. Thang điểm VAS.....	21
Hình 2.2. Phân độ polyp mũi ở hốc mũi bên trái	22
Hình 2.3. Tư thế chụp cắt lớp vi tính mũi xoang.....	23
Hình 2.4. Hình ảnh giải phẫu bệnh polyp dạng phù nề tăng eosinophil	24
Hình 2.5. Bộ dụng cụ phẫu thuật mũi xoang	27
Hình 2.6. Phẫu thuật nạo sàng trước	28